

ОДА

Хтео бих да звезде зелене,
уздишу у ноћно паперје,
и хтео бих да горе планине
гипкавим нитима жарним,
ал' црног се праха сипкава сенка
са заоблачних круна сасипа:
свет овај са врха је покорен,
где небеса је бруј, и даљина зуј,
и авиони са наочњацима уцакленим,
и трубе ноћних погребa.

Начет грумен месеца,
сазвежђа грожђе врбово
запиње о решетке дизала
неподизно степенaстих река:
решетке дрхте,
точкови поскакују
а воз нечији попречио реку
кроз округли мрак чистином лети;
река али сва врата затвара
и углом се улива у горка мора.

ЛЕТЊА ПРОГНОЗА

*Видим ђлаве дворове
Са зидовима од дима.
На камен Јерусалима
Ти мејни своје гарове.*

Владимир Шенкман (1955–2002)

Лето ће бити црвено, као стрела стреле-воз.
На укоченим точкићима, до усијања смрзнутим скроз,
од жуто-црног до плавозеленог – вретенаца море
прелетеће на точкићима, што леднобело од жеге горе.

Лето ће бити бело, вејаће снег злаћани.
Супротни ветар дуваће уста на уста пустињи,
и, црње но зелене, мравље лавове
пустиће да излете из јерусалимске Неве.

Лето ће бити црно, а у њему златни фењери.
Оштроугло, кô неки си метеор надувани,
преко разливане јерусалимске Москва-речице
од зеленоплавог до црно-жутог – прелетеће вретенце.

*** [заграђе црно у светлост зарастало...]

заграђе црно у светлост зарастало
налик репатим лучама нагнутим
растом као ми

предграђу белом сенка прирастала
као кад на гвожђе бубри витриол
једноставно уснивши

подграђу жутом од пепела капа нарастала
као да из распараних цигарета излази
растом као ми

град невидљив у ваздуху расте цео
одвесних скривених ружа читав вео
једноставно уснивши

ЗИМА 2011

град је од врха до дна продуван
неће овде више да се прође

овој таме буктања је доста
али је под њом нека друга тама –
те се ево са челичног пиједестала
зима овде сипала –
у бело облачје посллагана
по улицама коштаним
као црни дах слани
над тобом и нада мном

дим пахуљични снег троугласти
таме слојевити кочан
топли храст оштрика, разгољен –
на плећима му голи блесак –
полухраст полушубара
полупехар златни
по ивичњаџима грбавим
кукољем и плевом завејаним

град је од дна до врха продуван
неће догде више да се дође

*** [...тамо и летећемо, где мостова зглобови]

...тамо и летећемо, где мостова зглобови
зором се искре, попут мртвих бајонета
где скачу зарђали љиљци
по умирућем мермеру реке,

где су сунцем врчеви од гвожђа наливени,
где ваздух у лету као у огледалу гори,
где и смрт из стихова ми омиљених
крз платна говори.

БИО ЈЕ ГРАД...

I've never seen an ugly bridge
(из стихова Мерилин Монро)

Био је град, који скоро да одлете,
облачја гроздови надувана гомила,
изли се у колонаде тамнине.
Само још на житкој земљи сенке подледне
само још у пепелу неба птице подлетне –
синџири рђа, труле вренгије.

Из торњева се назирали скелети
и голе раге гореле из таме,
и лица анђела се бечила,
док је понад ноћних мостова, не овде,
ноћном калдрмом црвоточина
да се слије у решетке опробавала.

Из куће смо изашли, ту видесмо га још,
у зимском крзну дрвећа мрзнући огањ
и сивоплаве обресе раја.
Ал' начас окренути – пространства пуста,
над реком тек мостови гмизали,
ноћ белосагорелу мрвили.

ПРОЛЕЋНИ ПРОЛЕТ БУБА

Кукци лете шумом шупљом
управљају раним роговима,
плавичасте очи њихове течне,
нама невидне

удењчен, њихов, уз крила им,
иметак, у смолу натопљен,
њихове, не нама, окренуте,
очи течне невидне,

исток по њима укусо коси,
провидним шубарама руби,
испод њих се пругом косом
спушта падином запах коси,

осушени трунци смоле
капљу им са корена носа:
кроз заслепљена дебла
из смрти у смрт их преноси.

ЕПИТАФ

И гавран, и ватра, и ветар над реком,
И звезда хладни рој, и прашњав месец,
И ти, лепојко, са ридајућом руком,
Не плачите за мноме, заборавите имена.
У данима нерадосним речи сурове
Обидавах се да мех шупљи пуним,
Те ми кроз шиштај и крхот каткад довришта
Бездомно растиње стиха.

Ни гавран на ветру, ни град иза ограде,
Ни сланог брлога сом ни топола сан,
Ни гром који тутњи иза плавогорског облака,
Ни златни трамвај на мосту косом
Неће да продре у мехур испуњен тишином
И нечујно да јеца, попут љиљка на руци,
Са хумком, у туђој земљи ископаном,
И каменом на неруском језику.

ГАНТИЈАДИ, 1984.

(два одломка баладе)

1.

на кувано ткемали мирисала косовратна чађ
буђавог дувана пакла пливала и месеца лутка
набрекла на небу капља зелену чачу пила

гурала сенке над затамнелом гором
(као да је тата сатирос херој црног мора)
испаравала сировост дувана невидљив капљао рој

(то утопљен Ставраки нечујно је плакао са песка)
(то мокри су дворски пси ровали по дувану)
(то шврљала се по мраку са Јерменима рибарева кћи)

2.

(то је плаво раме суседове галинке)
шкрипао је топли шљунак лебдео над брегом месец
у облаку талка повојче се бело расплинуло

у кућама се коса гасила, стињао се лискун у мору
гвозденим мрљама усахло без трага море
живот се окренуо на петама и удаљио од мора

над улицом жица зуј у мутним колонама станица
из таме косороге погледао жандарм и рекò
do graje iuu i iirajih al' ia na fi ni je lako...

ПРШЉЕНАСТИ ПЛАТАН

на пршљенасти платан, до осушених прстију одран,
са позлаћених облака сомотни се блесак осипа
ту где је нижи облак расквашен од преобраћеног леда –
ту бодљикава жица подерана је и крв капље као вода
ту где се тама просипа ту где тма чисти стакло
толико је очишћено стакло да се низ њег сунце стакло
на платан полуголи што последње скида каише
и – на мртву му главу, са леденим у ушима шашем

КИША У ФИРЕНЦИ: УНУТРА И ВАНИ

Ступисмо пред капију у плаву кишу фирентинску
Која зујећ је о косомрежи од монистра висила –
Као пчелињи облак, као полуженски ваздух,
Као предах, који више не могу да носим –

Тако је певало олово кроз облаке пљуштећ,
И цмиздриле дрвећа главе брашном посуте,
И голог срца неког летео је весели одсев
Над склопљеним телом реке полумушке,
Тако је усирен небески свод пуштао кишу –

*сїала да сачека док їредахнем
арханђео са крилима їоїуїї клавирске навлаке
косо їрелећући иїалијански їрозор.*

(рано їролеће 2007)

*(С рускої їревела **Верица Тричковїћ**)*